

POZYTYWIZM

(lata 40.-80. XIX w. Europa; Polska 1864 - początek lat 90. XIX w.)

wybór publikacji dostępnych w Bibliotece Pedagogicznej
im. gen. bryg. prof. Elżbiety Zawackiej w Toruniu

oraz materiały dostępne online

za lata 1944-2022

Lektury obowiązkowe

- Bolesław Prus
„Lalka”
„Z legend dawnego Egiptu”
- Eliza Orzeszkowa „Gloria victis”
- Henryk Sienkiewicz „Potop”
- Adam Asnyk - wybór wierszy
- Fiodor Dostojewski „Zbrodnia i kara”

Opracowania ogólne do epoki

Książki

1. **BACZEWSKI, Antoni**
W kręgu myśli pozytywistycznej : niektóre aspekty wymowy filozoficznej dzieł literatury polskiej po powstaniu styczniowym / Antoni Baczewski. - Rzeszów : Wydaw. Wyższej Szkoły Pedagogicznej, 1986.
2. **BORKOWSKA, Grażyna**
Pozytywiści i inni / Grażyna Borkowska ; Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk. - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 1996.
3. **BUDREWICZ, Tadeusz**
Wiersze pozytywistów / Tadeusz Budrewicz. - Katowice : „Książnica”, 2000.
4. **CYSEWSKI, Kazimierz**
Z zagadnień literaturoznawstwa polskiego doby pozytywizmu : 1860-1914 / Kazimierz Cysewski ; Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Słupsku. - Słupsk : WSP, 1986.
5. **Dramat i teatr pozytywistyczny** / [red. nauk. Dobrochna Ratajczak]. - Wrocław : „Wiedza o Kulturze”, 1992.
6. **IHNATOWICZ, Ewa**
Literatura polska drugiej połowy XIX wieku (1864-1914) / Ewa Ihnatowicz. - Warszawa : Wydawnictwo Trio, 2000.
7. **JANICKA, Anna**
Tradycja i zmiana : literackie modele dziewiętnastowieczności : pozytywizm i „obrzeża” / Anna Janicka. - Białystok : [Katedra Badań Filologicznych „Wschód - Zachód”. Wydział Filologiczny Uniwersytetu w Białymstoku], 2015.

8. **KRAWCZYK, Agnieszka**
Pozytywizm / Agnieszka Krawczyk. - Kraków : Wydawnictwo Zielona Sowa, 2004.
9. **KULCZYCKA-SALONI, Janina**
Pozytywizm / Janina Kulczycka-Saloni. - Warszawa : Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, 1971.
10. **Lektury** polonistyczne. T. 1, Pozytywizm, Młoda Polska / pod red. Stanisława Grzeszczuka. - Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych „Universitas”, 1998.
11. **Literatura** południa wieku : twórczość lat sześćdziesiątych XIX stulecia wobec romantyzmu i pozytywizmu : tom zbiorowy / pod red. Janusza Maciejewskiego ; Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk. - Warszawa : Wydaw. IBL, 1992.
12. **MARKIEWICZ, Henryk**
Literatura pozytywizmu / Henryk Markiewicz. - [Wyd. 4]. - Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 1998.
13. **MARKIEWICZ, Henryk**
Pozytywizm / Henryk Markiewicz. - Warszawa : Państw. Wydawnictwo Naukowe, 1978.
14. **PACZOSKA, Ewa**
Krytyka literacka pozytywistów / Ewa Paczoska. - Wrocław : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1988 [i.e.] 1989.
15. **Pozytywiści** warszawscy : „Przegląd Tygodniowy” 1866-1876. Seria 1, Studia, rewizje, konteksty / red. nauk. i wstęp Anna Janicka. - Białystok : Katedra Badań Filologicznych „Wschód - Zachód”, Zakład Literatury Pozytywizmu i Młodej Polski. Wydział Filologiczny Uniwersytetu w Białymstoku : Wydawnictwo Alter Studio, 2015.
16. **Pozytywizm** / [wydawca i red. Sławomir Żurawski]. - Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2008.
17. **Pozytywizm** : przewodnik dla licealistów / [red. Beata Żmichowska ; współpr. red. Teresa Marciszuk, Katarzyna Ziębik]. - Wyd. 2. - Warszawa : Wydawnictwo Piotra Marciszuka Stentor, 2009.
18. **Problemy** literatury polskiej okresu pozytywizmu. Seria 2 / pod red. Edmunda Jankowskiego i Janiny Kulczyckiej-Saloni ; przy współudz. Ewy Pieńkowskiej-Rohozińskiej. - Wrocław [etc.] : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1984.
19. **Problemy** literatury polskiej okresu pozytywizmu. Seria 3 / pod red. Edmunda Jankowskiego i Janiny Kulczyckiej-Saloni ; przy współudz. Ewy Pieńkowskiej-Rohozińskiej. - Wrocław [etc.] : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1984.
20. **Romantyzm**, pozytywizm / Janina Kulczycka-Saloni, Maria Straszewska ; Uniwersytet Warszawski. Instytut Literatury Polskiej. - Warszawa : Państwowe Wydaw. Naukowe, 1990.
21. **Ściąga** : liceum, technikum nowa szkoła średnia : odpowiedzi na pytania z testów i sprawdzianów, wszystkie lektury obowiązkowe. 2, Romantyzm, pozytywizm / [wykorzystano materiały: Katarzyny Cwiękały, Katarzyny Dudy-Kaptur, Anny Popławskiej, Wojciecha Rzehaka, Doroty Stopki, Barbary Włodarczyk]. - Kraków : Wydawnictwo Greg, [2020].

22. **Ściągi** dla licealistów z literatury. Z. 4, Pozytywizm, Młoda Polska / [oprac. red. Aniela Bonarek]. - Wyd. 2. popr. i uzup. - Warszawa : Agencja Wydawnicza „Punkt”, 1991.

23. **TOMKOWSKI, Jan**

Mój pozytywizm / Jan Tomkowski. - Warszawa : Instytut Badań Literackich. Wydaw., 1993.

Artykuły z czasopism

1. Orzeszkowa, Kamiński i Staff o jesiennej melancholii / Małgorzata Imperowicz-Jurczak // Polonistyka. - 2014, nr 4, s. 39-42

BOLESŁAW PRUS - „Lalka”

Książki

1. **BACHÓRZ, Józef**

Spotkania z „Lalką” : mendel studiów i szkiców o powieści Bolesława Prusa / Józef Bachórz. - Gdańsk : Wydawnictwo Słowo/obraz Terytoria, 2010.

2. **BĄBEL, Agnieszka**

Leksykon „Lalki” / Agnieszka Bąbel. - Warszawa : Fundacja Akademia Humanistyczna : Instytut Badań Literackich PAN, 2011.

3. **DASZEWSKI, Władysław**

18 ilustracji do „Lalki” Prusa : teka / Władysław Daszewski. - Warszawa : Sztuka, 1956.

4. **GAŁUSZKA, Marzena**

Lalka / Marzena Gałuszka. - Warszawa : Mediaprofit, 2007.

5. **GRZENIEWSKI, Ludwik Bohdan**

Warszawa w „Lalce” Prusa / Ludwik Bohdan Grzeniewski. - Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1965.

6. **KLUKOWSKI, Bogdan**

Bolesław Prus „Lalka” / Bogdan Klukowski. - Warszawa : „Jota”, 1992.

7. **KOTT, Jan**

O „Lalce” Bolesława Prusa / Jan Kott. - Warszawa : Książka, 1948.

8. **MARKIEWICZ, Henryk**

„Lalka” Bolesława Prusa / Henryk Markiewicz. - Warszawa : Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik”, 1967.

9. **PACZOSKA, Ewa**

„Lalka” czyli Rozpad świata / Ewa Paczoska. - Warszawa : Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, 2008.

10. **TOKARCZUK, Olga**

Lalka i perła / Olga Tokarczuk. - Kraków : Wydaw. Literackie, 2001.

Artykuły z czasopism

1. Ach, te baby!... : o tym, jak Rzecki radzi sobie w grze salonowej / Aleksandra Francuz // Język Polski w Liceum. - 2015/2016, nr 4, s. 68-77

2. Chciałem być mostem, ale podpiłowano go i zawalił się : egalitaryzm Wokulskiego / Aleksandra Francuz // Język Polski w Liceum. - 2016/2017, nr 3, s. 68-83
3. I pomyśleć, że z takiej mierzwy kiedyś wykwitnie metal Geista! ...w pracowni Rzeckiego // Język Polski w Szkole Ponadpodstawowej. - 2017/2018, nr 2, s. 80-90
4. Prusowscy bohaterowie uwikłani w sidła namiętności : studium wybranych postaci / Monika Stanek // Język Polski w Gimnazjum. - 2017/2018, nr 3, s. 29-41

Materiały z Google Scholar

1. „Mam tedy nowy sklep...” : obraz narodzin nowoczesnego konsumpcjonizmu w „Lalce” Bolesława Prusa / Adam Mazurkiewicz // Pamiętnik Literacki. - 2015, nr 2, s. 51-70 [Dostęp: 06.11.2023]. Tryb dostępu:
<https://rcin.org.pl/dlibra/publication/82603/edition/64499/content>
2. „Pszenica i kąkol” : interteksty biblijne w „Lalce” Bolesława Prusa / Cezary Zalewski // Pamiętnik Literacki. - 2012, nr 1, s. 5-30 [Dostęp: 06.11.2023]. Tryb dostępu:
https://rcin.org.pl/Content/63696/PDF/WA248_81689_P-I-30_zalewski-pszenica_o.pdf
3. Determizm w „Lalce” Bolesława Prusa / Maciej Gloger // Pamiętnik Literacki. - 2000, nr 2, s. 19-44 [Dostęp: 06.11.2023]. Tryb dostępu:
<https://rcin.org.pl/ibl/dlibra/publication/86050/edition/70338/content>
4. Dyskurs monetarny w „Lalce” Bolesława Prusa / Paweł Tomczok // Napis. - 2015, nr 21, s. 198-221 [Dostęp: 06.11.2023]. Tryb dostępu:
https://rcin.org.pl/Content/64418/PDF/WA248_83671_P-I-2795_tomczok-dyskurs_o.pdf
5. Felieton, gazeta, powieść : o pewnym genealogicznym kontekście „Lalki” Bolesława Prusa / Przemysław Pietrzak // Pamiętnik Literacki. - 2015, nr 4, s. 27-44 [Dostęp: 06.11.2023]. Tryb dostępu:
https://rcin.org.pl/Content/64559/PDF/WA248_82643_P-I-30_pietrzak-felieton_o.pdf
6. Gwiazdy w „Lalce” Bolesława Prusa / Iwona Wojtaś // Pamiętnik Literacki. - 2017, nr 2, s. 55-71 [Dostęp: 06.11.2023]. Tryb dostępu:
https://rcin.org.pl/Content/64679/WA248_83220_P-I-30_wojtas-gwiazdy_o.pdf
7. Jeszcze o kwestii żydowskiej w „Lalce” Bolesława Prusa / Tomasz Sobieraj // Polonistyka. Innowacje. - 2021, nr 13, s. 67-79 [Dostęp: 06.11.2023]. Tryb dostępu:
<https://pressto.amu.edu.pl/index.php/pi/article/view/28408/25621>
8. Językowa kreacja doktora Szumana w „Lalce” Bolesława Prusa / Róża Modrzejewska // Studia Językoznawcze. - 2012, nr 11, s. 151-106 [Dostęp: 06.11.2023]. Tryb dostępu:
<https://wnus.usz.edu.pl/sj/file/article/view/13639.pdf>
9. Poświęcenie, przebaczenie, litość w „Lalce” B. Prusa / Beata K. Obsulewicz // Roczniki Humanistyczne. - 2005, z. 1, s. 81-99 [Dostęp: 06.11.2023]. Tryb dostępu:
<https://pdf-x.pl/api/file/606ed39d5fe4b60c0c82e022/download>
10. Trzy figury służącego w „Lalce” Bolesława Prusa / Magdalena Czachorowska // Prace Językoznawcze. - 2020, nr 3, s. 59-71 [Dostęp: 06.11.2023]. Tryb dostępu:
<https://czasopisma.uwm.edu.pl/index.php/pj/article/view/5706/4457>

11. **WIERZBICKA-PIOTROWSKA, Elżbieta**

„Żal” jako polski kulturom emocjonalny w „Lalce” Bolesława Prusa / Elżbieta Wierzbicka-Piotrowska //W: Od uwielbienia do wzdry : o języku emocji w różnych typach dyskursu / pod redakcją Magdaleny Wanot-Miśtury i Elżbiety Wierzbickiej-Piotrowskiej. - Warszawa : Dom Wydawniczy ELIPSA, 2021. - S. 157-174 [Dostęp: 06.11.2023]. Tryb dostępu: <http://www.tkj.uw.edu.pl/pliki/Od%20uwielbienia%20do%20wzdry%20E-BOOK.pdf#page=157>

12. **Żydzi** i sprawy żydowskie w „Lalce” Bolesława Prusa / Samuel Sandler // Wiek XIX. Rocznik Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza. - 2016, r. 9, s. 167-178 [Dostęp: 06.11.2023]. Tryb dostępu: https://rcin.org.pl/ibl/Content/68628/PDF/WA248_81628_P-I-1269_sandler_o.pdf

HENRYK SIENKIEWICZ - „Potop”

Książki

1. **BUJNICKI, Tadeusz**

„Potop” Henryka Sienkiewicza : powieść i film / Tadeusz Bujnicki. - Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1988.

2. **KERSTEN, Adam**

Sienkiewicz : „Potop” : historia / Adam Kersten. - Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1966.

3. **KIJAS, Juliusz**

„Potop” Henryka Sienkiewicza (z mapką) / Juliusz Kijas. - Warszawa : Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, 1962.

4. **TOMALA, Stanisław**

Henryk Sienkiewicz „Potop” / Stanisław Tomala. - Warszawa : Jota, 1990.

Artykuły z czasopism

1. „Kończ waść! Wstydu oszczędź!” : czyli o pojedynkach i nie tylko w „Potopie” Henryka Sienkiewicza / Maciej Samolej // Przegląd Edukacyjny. - 2014, nr 3/4, s. 8-10
2. Sienkiewiczowskie potyczki / Paulina Ablewicz // Biblioteka w Szkole. - 2016, nr 9, s. 32-35

Artykuły z Google Scholar

1. Rodzina w Trylogii Henryka Sienkiewicza / Marceli Kosman // Prace Polonistyczne. - 2006, nr 61, s. 33-41 [Dostęp: 06.11.2023]. Tryb dostępu: https://bazhum.muzhp.pl/media/files/Prace_Polonistyczne_Studies_in_Polish_Literature/Prace_Polonistyczne_Studies_in_Polish_Literature-r2006-t61-n1/Prace_Polonistyczne_Studies_in_Polish_Literature-r2006-t61-n1-s33-41/Prace_Polonistyczne_Studies_in_Polish_Literature-r2006-t61-n1-s33-41.pdf

ADAM ASNYK - wybór wierszy

Książki

1. **MOCARSKA-TYCOWA, Zofia**

Wybory i konieczności : poezja Asnyka wobec gustów estetycznych i najważniejszych pytań swoich czasów / Zofia Mocarska-Tycowa. - Toruń : Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2005.

2. **STARNAWSKI, Jerzy**

Wiersze wybrane Adama Asnyka / Jerzy Starnawski. - Warszawa : Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, 1959.

3. **SZYPOWSKA, Maria**

Asnyk znany i nieznany / Maria Szypowska. - Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1971.

FIODOR DOSTOJEWSKI - „Zbrodnia i kara”

Książki

1. **CIEŚLA, Tamara**

Fiodor Dostojewski : „Zbrodnia i kara” / Tamara Cieśla. - Kraków : Wydawnictwo Zielona Sowa, 2009.

2. **DOSTOJEWSKI, Fiodor**

Zbrodnia i kara / Fiodor Dostojewski. - Kraków : Wydawnictwo Zielona Sowa, 2009.
[Lektura z opracowaniem]

3. **DOSTOJEWSKI, Fiodor**

Zbrodnia i kara / Fiodor Dostojewski. - Wrocław : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1987.
[Lektura z opracowaniem]

Artykuły z czasopism

1. Jakbyś już umarł, a jednocześnie żył : piekło Raskolnikowa / Aleksandra Francuz // Język Polski w Liceum. - 2012/2013, nr 3, s. 87-91
2. Raskolnikow i etyka ezoteryczna / Natasza Szuffa // Filozofuj. - 2016, nr 3, s. 33-34

Artykuły z Google Scholar

1. Na granicy dialogu : język i etyka w powieści „Zbrodnia i kara” Fiodora Dostojewskiego / Przemysław Pietrzak // Teksty Drugie. - 2003, nr 2-3, s. 282-302 [Dostęp: 06.11.2023].
Tryb dostępu:
https://rcin.org.pl/Content/53818/PDF/WA248_70160_P-I-2524_pietrzak-na-granicy.pdf

Województwo
Kujawsko-Pomorskie

Biblioteka Pedagogiczna im. gen. bryg. prof. Elżbiety Zawackiej w Toruniu
jest Instytucją Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego